

Transpozice a rotace matice v Excelu představuje operace s hodnotami matice (pole, oblasti buněk). Transpozice připomíná jakési překlápění hodnot přes hlavní nebo vedlejší diagonálu („co byl řádek, bude sloupec, a naopak“, tj. jednosloupcovou oblast si představte jako koš s prádlem, které kousek po kousku rozvěsíte na šňůru). Rotace se děje ve směru hodinových ručiček (clockwise, CW) nebo v opačném směru (counterclockwise, CCW). Cílem někdy může být i prohazování řádků či sloupců. Děje-li se tak uspořádaně přes vodorovnou či svislou osu, pak mluvíme o zrcadlení.

Matice A

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12

Transpozice matice A

1	5	9
2	6	10
3	7	11
4	8	12

Rotace matice A (90°CCW, 270°CW)

4	8	12
3	7	11
2	6	10
1	5	9

Zrcadlení matice A

9	10	11	12
5	6	7	8
1	2	3	4

Zrcadlení matice A

4	3	2	1
8	7	6	5
12	11	10	9

Revers, tj. rotace matice A (180°CCW, 180°CW)

12	11	10	9
8	7	6	5
4	3	2	1

Indexy polože matice [řádek, sloupec]

	1	2	3	4
1	1, 1	1, 2	1, 3	1, 4
2	2, 1	2, 2	2, 3	2, 4
3	3, 1	3, 2	3, 3	3, 4

Rotace, transpozice a zrcadlení matice hodnot

Některé operace se mohou skládat z jiných. Je vidět, že kupříkladu revers tvoří dvojí 90° rotace, čili 180° rotace.

Rotaci bodu v rovině coby dvouhodnotové svislé matice (sloupcového vektoru) jsme si ukázali v článku [Tachometr v Excelu](#). Pro rotaci hodnot ve větší matici bychom museli sáhnout hlouběji do teorie a popravdě řečeno, na to nemám dost mozkových buněk, zatímco těch v Excelu se nabízí dostatek. Na řešení se zkrátka podíváme hravějším způsobem, s pomocí vzorců.

Pro transpozici se v Excelu nabízí stejnojmenná funkce TRANSPOZICE a dokonce se na ni soustředí i dialog Vložit jinak (volba Transponovat). Můžeme si tak snadno změnit uspořádání tabulky pokud zjistíme, že popisky sloupců jsou dlouhé, a nevyplatí se zalamování. Takové položky rozvahy vždy

budou v řádcích. Příkaz WorksheetFunction.Transpose ve VBA nám zase usnadní život ve chvíli, kdy jsme nuceni otočit pole záznamů získaných z databáze nebo překlopit opačně orientované pole do oblasti Range. Programováním se ale dnes zabývat nebudeme.

Číslování buněk na listu

Abychom vůbec mohli ve vzorcích pracovat s konkrétními hodnotami oblasti, musíme si je umět očíslovat. Jako první pomocníci se nabízí funkce ŘÁDEK a SLOUPEC. Do týmu ještě přibereme jejich rodiče - funkce ŘÁDKY a SLOUPCE vracející počet řádků a sloupců v předložené oblasti. Uplatní se zde smíšené adresování. O finále se postarají funkce POSUN nebo INDEX. Zatímco u funkce POSUN je výhodnější začínat indexování od nuly, INDEX už pracuje dle očekávání od jedničky. No a že budeme doslova oblast převracet naruby, hodí se také „odčítání“ při postupování konce. U nematicové formy je zpravidla uvedený vzorec z levé horní buňky rozkopírován do dalších klasickým tažením za vyplňovací úchyt (případně výběr oblasti, zápis vzorce a Ctrl + Enter).

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	
1																					
2			Matice A																		
3		Matice C3:F5	1	2	3	4		11	12	13	14	I3:	=ŘÁDEK(A1)&SLOUPEC(A1)								
4			5	6	7	8		21	22	23	24										
5			9	10	11	12		31	32	33	34										
6																					
7																					
8		Řádky nematicově	0	0	0	0	C8: =ŘÁDEK(A1)-1	0	0	0	0	I8: =ŘÁDEK(C3)-	0	0	0	0	O8:	=ŘÁDKY(\$C\$3:\$C3)-1			
9		Číslování pro funkce typu POSUN	1	1	1	1		1	1	1	1	ŘÁDEK(\$C\$3)	1	1	1	1					
10			2	2	2	2		2	2	2	2		2	2	2	2					
11																					
12		Řádky nematicově	1	1	1	1	C12: =ŘÁDEK(A1)	1	1	1	1	I12: =ŘÁDEK(C3)-	1	1	1	1	O12:	=ŘÁDKY(\$C\$3:\$F3)			
13		Číslování pro funkce typu INDEX	2	2	2	2		2	2	2	2	ŘÁDEK(\$C\$3)+1	2	2	2	2					
14			3	3	3	3		3	3	3	3		3	3	3	3					
15																					
16		Řádky pro revers nematicově	2	2	2	2	C16:						2	2	2	2	O16:	=ŘÁDKY(\$C3:\$F\$5)-1			
17		Číslování pro funkce typu POSUN	1	1	1	1	=ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)-						1	1	1	1					
18			0	0	0	0	ŘÁDEK(A1)						0	0	0	0					
19																					
20		Řádky pro revers nematicově	3	3	3	3	C20:						3	3	3	3	O20:	=ŘÁDKY(\$C3:\$F\$5)			
21		Číslování pro funkce typu INDEX	2	2	2	2	=ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)-						2	2	2	2					
22			1	1	1	1	ŘÁDEK(A1)+1						1	1	1	1					
23																					
24		Sloupce nematicově	0	1	2	3	C24: =SLOUPEC(A1)-1	0	1	2	3	I24: =SLOUPEC(C3)-	0	1	2	3	O24:	=SLOUPCE(\$C\$3:\$C3)-			
25		Číslování pro funkce typu POSUN	0	1	2	3		0	1	2	3	SLOUPEC(\$C\$3)	0	1	2	3					
26			0	1	2	3		0	1	2	3		0	1	2	3					
27																					
28		Sloupce nematicově	1	2	3	4	C28: =SLOUPEC(A1)	1	2	3	4	I28: =SLOUPEC(C3)-	1	2	3	4	O28:	=SLOUPCE(\$C\$3:\$C3)			
29		Číslování pro funkce typu INDEX	1	2	3	4		1	2	3	4	SLOUPEC(\$C\$3)+1	1	2	3	4					
30			1	2	3	4		1	2	3	4		1	2	3	4					
31																					
32		Sloupce pro revers nematicově	3	2	1	0	C32:						3	2	1	0	O32:	=SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5)-			
33		Číslování pro funkce typu POSUN	3	2	1	0	=SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5)						3	2	1	0					
34			3	2	1	0	) -SLOUPEC(A1)						3	2	1	0					
35																					
36		Sloupce pro revers nematicově	4	3	2	1	C36:						4	3	2	1	O36:	=SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5)			
37		Číslování pro funkce typu POSUN	4	3	2	1	=SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5)						4	3	2	1					
38			4	3	2	1	) -SLOUPEC(A1)+1						4	3	2	1					
39																					

Číslování buněk na listu

Vzorce lze samozřejmě kombinovat. Všechny jsou koncipovány tak, aby vycházeli z první buňky zpracovávané oblasti. Stojíte-li o jednodušší formu, můžete vyjít z nějaké jiné (rohové) buňky. Uvidíte, jak se zjednoduší úvaha i čítač.

Abychom byli patřičně na výši, uvádím i maticové formy vzorců pro indexování.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
1																				
2																				
3		Matice C3:F5	Matice A																	
4			1	2	3	4		11	12	13	14	I3:L5:								
5			5	6	7	8		21	22	23	24	{=ŘÁDEK(\$A\$1:\$D\$3)&SLOUPEC(								
6			9	10	11	12		31	32	33	34	\$A\$1:\$D\$3}}								
7																				
8		Řádky maticově	0	0	0	0	C8:F10: {={1;2;3}-1}	0	0	0	0	I8:L10:		0	0	0	0	O8:R10:		
9		Číslování pro funkce typu POSUN	1	1	1	1		1	1	1	1	{=ŘÁDEK(NEPŘÍMÝ.ODKAZ("1:"&		1	1	1	1	{=ŘÁDEK(NEPŘÍMÝ.ODKAZ(		
10			2	2	2	2		2	2	2	2	ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)))-1}		2	2	2	2	"A:A"))-1}		
11																				
12		Řádky maticově	1	1	1	1	C12:F14: {={1;2;3}}	1	1	1	1	I12:L14:		1	1	1	1	O12:R14:		
13		Číslování pro funkce typu INDEX	2	2	2	2		2	2	2	2	{=ŘÁDEK(NEPŘÍMÝ.ODKAZ("1:"&		2	2	2	2	{=ŘÁDEK(NEPŘÍMÝ.ODKAZ(		
14			3	3	3	3		3	3	3	3	ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5))}}		3	3	3	3	"A:A"))}}		
15																				
16		Řádky pro revers maticově	2	2	2	2	C16:F18: {={3;2;1}-	2	2	2	2	I16:L18: {=ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)-								
17		Číslování pro funkce typu POSUN	1	1	1	1	1}	1	1	1	1	ŘÁDEK(NEPŘÍMÝ.ODKAZ("1:"&Ř								
18			0	0	0	0		0	0	0	0	ÁDKY(\$C\$3:\$F\$5))}}								
19																				
20		Řádky pro revers maticově	3	3	3	3	C20:F22: {={3;2;1}}	3	3	3	3	I20:L22: {=ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)-								
21		Číslování pro funkce typu INDEX	2	2	2	2		2	2	2	2	ŘÁDEK(NEPŘÍMÝ.ODKAZ("1:"&Ř								
22			1	1	1	1		1	1	1	1	ÁDKY(\$C\$3:\$F\$5))+1}								
23																				
24		Sloupce maticově	0	1	2	3	C24:F26:	0	1	2	3	I24:L26:		0	1	2	3	O24:R26:		
25		Číslování pro funkce typu POSUN	0	1	2	3	{={1\2\3\4}-1}	0	1	2	3	{=SLOUPEC(NEPŘÍMÝ.ODKAZ("1:		0	1	2	3	{=SLOUPEC(NEPŘÍMÝ.ODK		
26			0	1	2	3		0	1	2	3	"&SLOUPE(\$C\$3:\$F\$5)))-1}		0	1	2	3	AZ("1:1"))-1}		
27																				
28		Sloupce maticově	1	2	3	4	C28:F30:	1	2	3	4	I28:L30:		1	2	3	4	O28:R30:		
29		Číslování pro funkce typu INDEX	1	2	3	4	{={1\2\3\4}}	1	2	3	4	{=SLOUPEC(NEPŘÍMÝ.ODKAZ("1:		1	2	3	4	{=SLOUPEC(NEPŘÍMÝ.ODK		
30			1	2	3	4		1	2	3	4	"&SLOUPE(\$C\$3:\$F\$5))}}		1	2	3	4	AZ("1:1"))}}		
31																				
32		Sloupce pro revers maticově	3	2	1	0	C32:F34:	3	2	1	0	I32:L34: {=SLOUPE(\$C\$3:\$F\$5)-								
33		Číslování pro funkce typu POSUN	3	2	1	0	{={4\3\2\1}-1}	3	2	1	0	SLOUPEC(NEPŘÍMÝ.ODKAZ("1:"&								
34			3	2	1	0		3	2	1	0	SLOUPE(\$C\$3:\$F\$5))}}								
35																				
36		Sloupce pro revers maticově	4	3	2	1	C36:F38:	4	3	2	1	I36:L38: {=SLOUPE(\$C\$3:\$F\$5)-								
37		Číslování pro funkce typu POSUN	4	3	2	1	{={4\3\2\1}}	4	3	2	1	SLOUPEC(NEPŘÍMÝ.ODKAZ("1:"&								
38			4	3	2	1		4	3	2	1	SLOUPE(\$C\$3:\$F\$5))+1}								
39																				

Číslování buněk na listu

U čistě číselných matic, kde se objevuje odčítání jedničky, je vidět, že je možné je ještě zjednodušit (všechny elementy mohou být o jedničku nižší).

Patřičně vyzbrojeni už bychom nyní měli zvládnout všechny možné hrátky s maticí hodnot.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
1																		
2			Matice A															
3		Matice C3:F5	1	2	3	4												
4			5	6	7	8												
5			9	10	11	12												
6																		
7																		
8		Rotace 90° (90° CCW, 270° CW)	4	8	12		C8: =POSUN(\$C\$3;SLOUPEC(A1)-1;SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5)-ŘÁDEK(A1))											
9			3	7	11													
10			2	6	10													
11			1	5	9													
12																		
13		Rotace -90° (270° CCW, 90° CW)	9	5	1		C13: =POSUN(\$C\$3;ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)-SLOUPEC(A1);ŘÁDEK(A1)-1)											
14			10	6	2													
15			11	7	3													
16			12	8	4													
17																		
18		Rotace 180° (-180° CCW, 180° CW, revers)	12	11	10	9	C18: =POSUN(\$C\$3;ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)-1;SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5)-1)	12	11	10	9	I18: =INDEX(\$C\$3:\$F\$5;ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5);SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5))						
19			8	7	6	5		8	7	6	5							
20			4	3	2	1		4	3	2	1							
21																		
22		Transpozice přes hlavní diagonálu	1	5	9		C22: =POSUN(\$C\$3;SLOUPEC(A1)-1;ŘÁDEK(A1)-1)							1	5	9	O22: =TRANSPOZICE(C3:F5)	
23			2	6	10									2	6	10		
24			3	7	11									3	7	11		
25			4	8	12									4	8	12		
26																		
27		Transpozice přes vedlejší diagonálu	12	8	4		C27: =POSUN(\$C\$3;ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)-SLOUPEC(A1);SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5)-ŘÁDEK(A1))											
28			11	7	3													
29			10	6	2													
30			9	5	1													
31																		
32		Revers řádků	9	10	11	12	C32: =POSUN(\$C\$3;ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5)-ŘÁDEK(A1);SLOUPEC(A1)-1)	9	10	11	12	I32: =INDEX(\$C\$3:\$F\$5;ŘÁDKY(\$C\$3:\$F\$5);SLOUPEC(A1))						
33			5	6	7	8		5	6	7	8							
34			1	2	3	4		1	2	3	4							
35																		
36		Revers sloupců	4	3	2	1	C36: =POSUN(\$C\$3;ŘÁDEK(A1)-1;SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5)-SLOUPEC(A1))	4	3	2	1	I36: =INDEX(\$C\$3:\$F\$5;ŘÁDEK(A1);SLOUPCE(\$C\$3:\$F\$5))						
37			8	7	6	5		8	7	6	5							
38			12	11	10	9		12	11	10	9							
39																		

Rotace a transpozice oblasti buněk s pomocí vzorců Excelu

Záměnné matice

V dané problematice se mohou uplatnit i tzv. záměnné matice. Jsou šikovně poskládané z jedniček a nul, a jejich součinem s původní matic můžeme docílit kýženého stavu. Typicky umí prohazovat řádky či sloupce v libovolném pořadí. Pozor na jednu věc. Pořadí matic v součinu je podstatné a musíme dodržovat i pravidlo o počtu řádků a sloupců matic v součinu i výsledné matice: $A[m, n] * B[n, o] = C[m, o]$

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
1																									
2																									
3																									
4																									
5																									
6																									
7																									
8																									
9																									
10																									
11																									
12																									
13																									
14																									
15																									
16																									
17																									
18																									
19																									
20																									
21																									
22																									
23																									
24																									
25																									
26																									
27																									
28																									
29																									

Záměnné matice Možná vám v tuto chvíli nepřišel článek příliš praktický, ale věřte, že pokud v budoucnu budete trávit čas nad algebrou a algoritmy, bude se hodit. Úplně stačí, když si odnesete poznatek o tom, jak se s funkcí ŘÁDEK tvoří čítač, čí jak definovat horní mez matice ve funkci NEPŘÍMÝ.ODKAZ. K tématu se ještě jednou vrátíme, až budeme chtít efektivně procházet dvourozměrnou oblast v rámci jedno cyklu.

Ke stažení

[matice_transpozice_rotace_zrcadleni.zip](#)